

ORGEL TIL FROGNER KIRKE

Frogner kirke er en av Oslos største kirker med ca. 850 sitteplasser og ligger sentralt til i Bygdøy allé. Den er lokalkirke for en av byens største menigheter. Kirken brukes ikke bare til gudstjenester, men er i hyppig bruk ved mange store og viktige familiebegivenheter, som bryllup, dåp og bisettelser. Takket være kirkens størrelse, en klar og varm akustikk og en sentral beliggenhet med gode kollektivforbindelser er den også en konsertkirke med publikum fra hele byen, ikke bare lokalt fra Frogner. Hvert år er det et stort antall konserter. Både av hensyn til kirkens religiøse hovedfunksjon og den mer allmennkulturelle konsertfunksjonen er det viktig med et godt og stabilt orgel.

Det som er *positivt* ved dagens orgel, er at mange av stemmene er av god kvalitet med en klang som står godt til rommet. Også størrelsen (51 stemmer) er akseptabel, selv om orgelet i et så stort kirkerom med så allsidig bruk helst bør være noe større (ca. 55 stemmer).

Det som er *negativt* ved orgelet, er først og fremst den dårlige driftssikkerheten, men også dårlig balanse mellom ulike deler av orgelet. Noen ganger er det bare organisten som merker at det er problemer, andre ganger er de hørbare for alle, f.eks. ved at toner fortsetter å klinge etter at de er spilt ("hylere"), eller ved at hele orgelet eller store deler av det blir stumt. Slike problemer har oppstått både i forbindelse med gudstjenester, konserter, vigslor og bisettelser, også kort tid før TV-overføringer fra kirken. Dessuten er viktige deler av orgelet permanent belastet med så mange feil (som forsøkes "kamouflert" av organisten i det daglige) at en uavhengig orgel-sakkyndig i 2009 fastslo at bare 40 % av klangkapasiteten kan benyttes.¹ Feil og mangler har vært påpekt i mange år. Samtidig har det vært satset på et grundig vedlikehold. Et totalt sammenbrudd kan likevel inntreffe uten varsel. Og menigheten er blitt varslet fra fellestrådet om at det brukes så mye arbeidskraftressurser på å holde orgelet i spillbar stand at det er aktuelt å stanse videre bruk og reparasjoner ved nye omfattende feil.

Menigheten har i mange år arbeidet for et nytt orgel eller en så gjennomgripende rehabilitering av det nåværende at resultatet kan sammenliknes med et nybygg. Gjenbruk av godt klangmateriale i det nåværende orgelet er forutsatt ved alle typer løsninger. Selv om det ut fra Kirkeloven er et offentlig, kommunalt ansvar at kirkene har funksjonelle orgler, har menigheten de siste ti årene samlet inn nesten 3 millioner kroner. Samtidig begynner mange givere å bli utålmodige over at det ennå ikke er blitt noen løsning. Vi håper at vi snart kan berolige dem med at de ikke har gitt og ventet forgjeves. Et nytt orgel antas å koste ca. 11 mill. kroner. Det trengs derfor en bevilgning på 8 mill. kroner, gjerne med et mindre (øremerket) beløp det første året med opptrapping året etter. Det er et stort engasjement i menigheten i denne saken.

Noen nøkkelopplysninger:

- Frogner kirke ble innviet i 1907. Håpet var å få nytt orgel til 100-årsjubileet i 2007. Det gikk dessverre ikke.
- Orgelet ble bygd i 1935 av deler fra det orgelet som Oslo domkirke hadde fra 1880-årene til 1920-årene (da det ble byttet ut pga. misnøye med det), satt sammen med nybygde deler i 1935 og noe supplert i 1960-årene. Orgelet har 51 stemmer fordelt på 3 manualer og pedal. Før 1935 hadde kirken et mindre orgel, som det tidlig ble klart var uegnet.
- Utenom Domkirken er Frogner kirke en av de kirkene i Oslo som er mest i bruk utover de ordinære gudstjenestene til vigslor, bisettelser og konserter. Savnet av et driftssikkert hovedinstrument er derfor stort og angår mange. Dersom noen av komitéens medlemmer ved selvsyn ønsker å få demonstrert orgelet og hvordan driftsproblemene arter seg, kan befaring avtales med organist Bjørn Kleppe, tlf. 900 47 462. Se ellers menighetens hjemmeside www.frognerkirke.no/orgel.htm for mer informasjon.

¹ "Til tross for iherdige forsøk på å holde orgelet i drift gjennom mange år, er det nå i katastrofalt dårlig stand og bare ca. 40 % av dets klangkapasitet kan benyttes. Det haster derfor med å finne en god løsning gjennom et nytt orgel til kirken." (Hans Jacob Tronshaug, Preambulum musikkjenester, i rapport til Kirkelig fellestråd i Oslo datert 28.04.2009, side 2.)